

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia stycznia 2008 r.

DOLiS/DEC – 11/08

dot. GI-DOLiS-430-97/06

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926 ze zm.) oraz art. 161 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana X, dotyczącej pozyskania przez Operatora Telekomunikacyjnego, jego danych osobowych zawartych w jego dowodzie osobistym poprzez skopiowanie ww. dokumentu,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana X, zwanego dalej Skarżącym, dotycząca pozyskania przez Operatora telekomunikacyjnego, zwanego dalej Spółką, jego danych osobowych zawartych w jego dowodzie osobistym poprzez skopiowanie ww. dokumentu. W przedmiotowej skardze Pan X podniósł, iż w dniu 6 grudnia 2006 r. kiedy zawierał umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych ze Spółką, cyt.: „(...) podczas załatwiania formalności sprzedawca wykonał kserokopię mojego dowodu osobistego bez mojej zgody, a nawet wbrew moim protestom, aby tego nie robił. Uzależnił zawarcie umowy od wykonania kopii moich dokumentów (...)”. W ocenie Skarżącego takie działanie Spółki narusza przepisy prawa. Wskazując na powyższe Skarżący domagał się od Generalnego Inspektora nakazania Spółce zwrotu wykonanych kopii jego dowodu osobistego, jak również złożenia wyjaśnień

w jakim celu Spółka gromadzi takie dokumenty, a także wydania przez Generalnego Inspektora opinii, czy w związku z przedstawioną w skardze sytuacją może domagać się od Spółki odszkodowania.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie administracyjne. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń:

1. Pan X w dniu 6 grudnia 2006 r. zawarł ze Spółką umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Przy zawarciu ww. umowy doszło do skopiowania dowodu osobistego Skarżącego, w wyniku czego Spółka pozyskała dane osobowe Skarżącego w zakresie imienia i nazwiska, imion rodziców, adresu zamieszkania, nr PESEL, serii i nr dowodu osobistego, daty urodzenia, wzrostu, koloru oczu oraz zdjęcia przedstawiającego wizerunek Skarżącego.
2. Jak wynika z oświadczenia podpisanego przez Skarżącego w dniu 6 grudnia 2006 r. (w aktach sprawy) Skarżący wyraził zgodę na przetwarzanie przez Spółkę jego danych osobowych zawartych w przedstawionych dokumentach potwierdzających jego tożsamość.
3. W piśmie z dnia 14 listopada 2007 r. (znak: NR 2060/1/.../DOD/2007) Spółka poinformowała, iż zaprzestała przetwarzania danych Skarżącego w zakresie wzrostu, koloru oczu oraz zdjęcia przedstawiającego wizerunek Skarżącego (pozyskanych poprzez skopiowanie jego dowodu osobistego) poprzez komisyjne zniszczenie archiwizowanej kserokopii dowodu osobistego Pana X.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Stosownie do brzmienia art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926 ze zm.), zwanej dalej ustawą, pod pojęciem przetwarzania danych rozumieć należy jakiekolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Każda ze wskazanych w art. 7 pkt 2 ustawy form przetwarzania danych osobowych powinna znaleźć oparcie w jednej z przesłanek warunkujących legalność procesu przetwarzania danych osobowych, enumeratywnie wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Obok i niezależnie od zgody osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy), przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne między innymi gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy), a także gdy jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą prawa (art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy). Zgoda osoby, której dane dotyczą, na przetwarzanie tych danych nie tylko nie jest więc jedyną i wyłączną okolicznością czyniącą proces przetwarzania danych legalnym, lecz ustawa nie daje również żadnych podstaw, aby traktować ją w sposób uprzywilejowany - jako przesłankę główną, podstawową (por. J. Barta,

P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” wydanie III Zakamycze 2004 r., str. 472).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności niniejszej sprawy, wskazać należy, iż Spółka przetwarza dane osobowe Skarżącego w związku ze świadczoną na jego rzecz usługą telekomunikacyjną na podstawie zawartej ze Skarżącym umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Mając jednak na względzie to, że Skarżący domagał się od Generalnego Inspektora nakazania Spółce zwrotu wykonanych kopii jego dowodu osobistego, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z art. 12 ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych jest organem do spraw ochrony danych osobowych. Zatem w świetle kompetencji przyznanych mu ustawą o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor może badać wyłącznie legalność przetwarzania danych osobowych pod kątem ich zgodności z przepisami tej ustawy. Generalny Inspektor nie może jednak ingerować w zawartość dokumentów, czy innych nośników, na których dane osobowe zostały utrwalone. Przepisy ustawy o ochronie danych osobowych wyznaczające zakres kompetencji Generalnego Inspektora odnoszą się bowiem wyłącznie do danych osobowych, a nie do zawierających je nośników. Powyższe stanowisko znajduje swe oparcie w orzecznictwie sądownoadministracyjnym, a w szczególności w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 6 września 2005 r. (sygn. akt II SA/Wa 825/05), w którym ww. Sąd dokonał rozróżnienia pomiędzy „danymi osobowymi”, a „nośnikami zawierającymi dane osobowe” wskazując, iż cyt.: „(...) ustawodawca posługuje się pojęciem „udostępnienia” odnosząc je zawsze do danych osobowych, a nie do zawierających je dokumentów (...)”. Tym samym, ewentualne nakazy formułowane przez Generalnego Inspektora na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy, mogą odnosić się wyłącznie do danych osobowych, a nie do zawierających je dokumentów. Ponadto wskazać należy, iż w zakresie kognicji Generalnego Inspektora nie leży udzielanie porad prawnych ani wydawanie opinii prawnych.

Wobec powyższego, w niniejszej sprawie Generalny Inspektor mógł oceniać wyłącznie legalność i adekwatność pozyskania przez Spółkę danych osobowych Skarżącego zawartych w jego dowodzie osobistym poprzez skopiowanie ww. dokumentu.

W tym miejscu wskazania wymaga, iż aktem prawnym zawierającym szczególne regulacje prawne dotyczące przetwarzania danych osobowych w związku ze świadczoną przez operatora telekomunikacyjnego usługą telekomunikacyjną jest ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.). Zgodnie z art. 161 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2, treści lub dane objęte tajemnicą telekomunikacyjną mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te, zwane dalej „przetwarzaniem”, dotyczą usługi świadczonej użytkownikowi albo są niezbędne do jej wykonania. Przetwarzanie w innych celach jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych. Z kolei ust. 2 tego przepisu stanowi, iż dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest uprawniony do

przetwarzania następujących danych dotyczących użytkownika będącego osobą fizyczną: 1) nazwisk i imion; 2) imion rodziców; 3) miejsca i daty urodzenia; 4) adresu miejsca zameldowania na pobyt stały; 5) numeru ewidencyjnego PESEL - w przypadku obywatela Rzeczypospolitej Polskiej; 6) nazwy, serii i numeru dokumentów potwierdzających tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który jest obywatelem państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego - numeru paszportu lub karty pobytu; 7) zawartych w dokumentach potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych wynikającego z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Zgodnie natomiast z art. 161 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, oprócz danych, o których mowa w ust. 2, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych może, za zgodą użytkownika będącego osobą fizyczną, przetwarzać inne dane tego użytkownika w związku ze świadczoną usługą, w szczególności numer identyfikacji podatkowej NIP, numer konta bankowego lub karty płatniczej, adres korespondencyjny użytkownika, jeżeli jest on inny niż adres miejsca zameldowania na pobyt stały tego użytkownika, a także adres poczty elektronicznej oraz numery telefonów kontaktowych.

Z powołanego przepisu art. 161 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego wynika, iż za zgodą użytkownika, mogą być przetwarzane również inne dane osobowe niż wymienione w ust. 2 tego przepisu, o ile oczywiście przetwarzane są one w związku ze świadczoną usługą telekomunikacyjną. Innymi słowy pozyskanie takich danych i dalsze ich przetwarzanie musi być niezbędne dla prawidłowego świadczenia tej usługi. Przepis art. 161 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego zawiera zatem jedną z podstawowych zasad przetwarzania danych osobowych – zasadę adekwatności. Pozyskane dane muszą być adekwatne w stosunku do celu, dla którego zostały pozyskane. Zaznaczenia przy tym wymaga, iż ta szczegółowa regulacja jest wyczerpująca, a zatem nie ma podstaw do stosowania regulacji ogólnej przyjętej w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Zasada adekwatności wyrażona w ustawie o ochronie danych osobowych znajduje tym samym swój odpowiednik w treści art. 161 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 października 2006 r., sygn. akt I OSK 1353/05).

W niniejszej sprawie Spółka pozyskała za zgodą Skarżącego inne dane niż wymienione w art. 161 ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego, a mianowicie poprzez skopiowanie jego dowodu osobistego pozyskała dane w zakresie wzrostu, koloru oczu oraz zdjęcia przedstawiającego wizerunek Skarżącego.

W tej sytuacji, Generalny Inspektor był zobligowany w niniejszej sprawie do badania adekwatności w rozumieniu art. 161 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego, pomiędzy pozyskiwanymi przez Spółkę danymi osobowymi w zakresie wzrostu, koloru oczu oraz zdjęcia przedstawiającego wizerunek Skarżącego, a świadczoną na jego rzecz usługą telekomunikacyjną, a także celowości (niezbędności) pozyskania ww. danych w związku ze świadczoną usługą.

W toku postępowania administrator danych – Spółka – uznał za zbędne przetwarzanie danych Skarżącego w zakresie wzrostu, koloru oczu oraz zdjęcia przedstawiającego wizerunek Skarżącego i w związku z tym przedmiotowe dane zostały przez Spółkę usunięte. Ocena pozostałych danych przetwarzanych przez Spółkę prowadzi natomiast do wniosku, iż pozostają one adekwatne dla potrzeb realizacji umowy z operatorem i takie przetwarzanie nie narusza zasad ochrony danych osobowych.

Mając powyższe na uwadze, w tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Stronom, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).